

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Mfv.I.10.285/2018/5.

A tanács tagjai: . Hajdu Edit a tanács elnöke
. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna előadó bíró
. Gál Attila bíró

A felperes:

A felperes képviselője: Dr. Maszong Attila ügyvéd

Az alperes:

Az alperes képviselője: Dr. Sárközi-Hajdú Erzsébet ügyvéd

A per tárgya: munkaviszony jogellenes megszüntetése
jogkövetkezményei

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat:

Gyulai Törvényszék 9.Mf.25.858/2017/7.

Az elsőfokú bíróság határozatának száma:

Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.189/2016/34.

Rendelkező rész

A Kúria a Gyulai Törvényszék 9.Mf.25.858/2017/7. számú ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek - 15 nap alatt - 20.000,- Ft (húszezer forint) és 5.400,- Ft (ötezer-négyszáz forint) áfa felülvizsgálati eljárási költséget.

A felülvizsgálati eljárás illetéke az alperest terheli.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperest vezető tisztségviselőként 2014. november 27-től 2017. március 28-ig terjedő időre választották meg az alperes igazgatóságának tagjaként igazgatósági elnöknek. A felek ennek megfelelően 2014. november 27-én határozott idejű munkaszerződést kötöttek lakásszövetkezeti elnök munkakörre oly módon, hogy a határozott idő a felperes lakásszövetkezeti elnöki vezetői tisztsége betöltéséig, de legfeljebb 2017. május 28-ig szól.
- [2] Az alperes felügyelő bizottsága 2016. július 12-re ülést hívott össze, amelyen jelen voltak az igazgatóság tagjai és a felperes is. Ekkor rendkívüli küldöttgyűlés összehívásáról határoztak.
- [3] 2016. augusztus 1-jén került sor erre a küldöttgyűlésre, amelyen a felperes is jelen volt. A 25/2016. (VIII.1.) számú küldöttgyűlési határozat szerint 22 igen szavazattal, 4 nem szavazattal, 1 tartózkodás mellett az igazgatóság elnökét (felperest) igazgatósági elnöki és igazgatósági tagsági tisztségéből visszahívták. A változásbejegyzés iránti kérelem alapján a cégbíróság a felperes vezető tisztségviselői jogállásának, képviseleti jogának megszűnését 2016. augusztus 1-jei hatállyal bejegyezte.
- [4] A 22/2016. (VIII.1.) számú küldöttgyűlési határozattal a küldöttgyűlés azt is megszavazta, hogy igazgatósági tagot a lakásszövetkezet elnökhelyettesének kijelölik azzal, hogy az elnöki tisztség betöltésének idejére képviseli a lakásszövetkezetet. Ezzel olyan jogosultságot kapott, amely egyébként alapszabály által nem biztosított.
- [5] Az alperes nevében elnökhelyettesként írta alá a 2016. augusztus 1-jén kelt értesítést a határozott idejű munkaviszony megszűnéséről. Ennek címzettje a felperes volt, aki 2016. augusztus 4-én átvette az iratot. Ez utalást tartalmazott a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 63. § (1) bekezdés c) pontjára, a felek között létrejött munkaszerződés határozott időre szóló kikötésére és a visszahívást tartalmazó küldöttgyűlési határozatra. Az értesítés a munkaszerződés lejártára utalt.
- [6] A felperes vezetői tisztsége megszüntetése az alperes honlapján megjelent, amelynek a „levételét” kérte a felperes, ennek megküldésétől alperes azonban elzárkózott.
- [7] A 2015. április 23-án kelt számú perében végzést hozott egy olyan ügyben, ahol felperesként jelen per alperese szerepelt. A végzés szerint a kötelező jogi képviselet nem megfelelően érvényesült, a hiánypótlásra pedig nem megfelelően került sor a felperes részéről. A Szegedi Ítéltábla az igazolási kérelmet elutasította, illetve végzésével a törvényszék végzését helybenhagyta, és a lakásszövetkezetet másodfokú perköltség és illeték fizetésére kötelezte.

A felperes keresete és az alperes ellenkérelme, illetve viszontkeresete

- [8] A felperes módosított keresetében az Mt. 79. § (2) bekezdésére

alapítottnan indokolás nélküli azonnali hatályú felmondásra, illetve a határozott idejű munkaviszonyból hátralévő időre figyelemmel 2016. augusztus 1-jétől 2017. május 28-ig terjedő időszakra nézve havi 386.666,- Ft távolléti díj elszámolását kérte a jogviszony jogellenes megszüntetésére figyelemmel. Előadta, hogy a felek a határozott idejű munkaviszony lejártát 2017. május 28-ában állapították meg, a határozott idő 2016. augusztus 1-jén nem telt el. A felek bontó feltételt alkalmaztak, ami az Mt. 192. § (1) bekezdés második mondatába foglalt tilalomba ütközött. Hivatkozott arra is, hogy a munkáltatói jogokat a közgyűlés (küldöttgyűlés) gyakorolja, amelynek határozatképessége nem volt megállapítható. Sérelemdíj iránti igényét 1.000.000,- Ft-ban határozta meg, állítva, hogy jó hírnévhez fűződő személyiségi joga sérült azáltal, hogy a felügyelő bizottság és a küldöttgyűlés követett el, amikor ellenőrizhetetlen állításokra, névtelen bejelentésekre alapozottan azt állította, hogy nem végzi munkáját megfelelően. Az 1200 lakás alapján feltételezhető, hogy az érdekséreleme több személy előtt történt.

- [9] Az alperes a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Ezen túlmenően viszontkeresetet terjesztett elő 1.566.248,- Ft összegben arra hivatkozással, hogy a felperes, mint a lakásszövetkezet elnöke megadott határidőn belül nem küldte meg a részére a jogi képviselőnek adott meghatalmazást, emiatt a bíróság a hivatkozott pert megszüntette, ezáltal az alperes érdeksérelemt szenvedett.
- [10] A felperes a viszontkereset elutasítását kérte arra hivatkozva, hogy úgy járt el, ahogy az adott helyzetben elvárható volt, a bíróság felhívására az intézkedés részéről haladéktalanul megtörtént.

Az első- és másodfokú ítélet

- [11] A Gyulai Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 3.M.189/2016/34. számú ítéletével a keresetet és a viszontkeresetet is elutasította. A felperest perköltség, az alperest az állam által előlegezett költség, illetve eljárási illeték fizetésére kötelezte.
- [12] Az elsőfokú bíróság elsődlegesen kifejtette, hogy a felperest igazgatósági elnök, lakásszövetkezeti vezető tisztségviselői jogállásából a 2004. évi CXV. törvény (Lakásszövetkezeti törvény) 33. § c) pontjának megfelelően felmentették és a Gyulai Törvényszék Cégbírósága 2017. április 3-án kel Cg.04-02-000803/171. szám alatti jogerős végzése alapján képviseleti jogát 2016. augusztus 1-jével törölték a cégjegyzékből. E körülmény folytán nem tehető olyan megállapítás, hogy a küldöttgyűlés felmentésre irányuló határozata határozatképtelenség folytán érvénytelen lenne, az érvénytelenség megállapításának ebben a perben nincs helye.
- [13] A munkaszerződés határozott időre vonatkozó munkaszerződésre utaló kikötést tartalmazott, amely elsődlegesen a lakásszövetkezeti elnöki tisztség betöltéséig tartott. A szerződéses kikötés megfelel

a társasági és cégjoggal összefüggő munkaügyi gyakorlatnak, és az Mt. 192. § (1) bekezdés második mondatával sem ellentétes. A tulajdonosi (tagi) akaratot megjelenítő küldöttgyűlési döntés nem értékelhető ebből a szempontból kizárólag az elkülönült jogi személyiséggel rendelkező alperes kizárólagos akaratának.

- [14] A 2016. augusztus 1-jén kelt, igazgatósági tag, elnökhelyettes által is aláírt deklaratív hatályú értesítés nem indokolás nélküli azonnali hatályú felmondás, hanem a határozott idejű munkaviszony lejártára vonatkozó értesítés. A felperes munkaviszonya az Mt. 63. § (1) bekezdés c) pontja értelmében megszűnt. Az Mt. 79. § (1) bekezdés b) pontjában foglalt feltétel hiányában az Mt. 79. § (2) bekezdése nem alkalmazható.
- [15] A munkaviszony megszüntetésére irányuló konstitutív hatályú munkáltatói jognyilatkozat hiányában a határozott idejű munkaviszony lejártával kapcsolatos értesítés esetében az Mt. 82. § (1) bekezdése sem alkalmazható, jövedelempótló kártérítés elszámolásának nincs helye.
- [16] Az elsőfokú bíróság a felperes sérelemdíj iránti igényét sem találta alaposnak. Az általa kifogásolt felügyelő bizottsági határozatban, küldöttgyűlési jegyzőkönyvben használt kifejezések úgy értelmezhetők, mint amit a felperesnek az általa betöltött sajátos tisztsége folytán el kell viselnie. Megállapítható egyebekben, hogy a felperes személyesen intézkedett a felügyelő bizottsági határozat honlapon történő elhelyezése iránt.
- [17] Az elsőfokú bíróság a viszontkeresetet is alaptalannak találta. A kötelező jogi képviselő perben történő igazolásának mellőzésére alapított alperesi kártérítési igény tekintetében kifejtette, hogy a felperes igazgatósági elnöki feladatait jogszerűen látta el. Haladéktalanul aláírta az e-mailben érkezett, előszerkesztett ügyvédi meghatalmazást és azt időszerűen visszaküldte a jogi képviselőhöz.
- [18] A felperes fellebbezése folytán eljáró Gyulai Törvényszék 9.Mf.25.858/2017/7. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének fellebbezéssel nem támadott rendelkezését nem érintette, a keresetet elutasító rendelkezést részben megváltoztatta, és az alperest 2.125.161,- Ft kártérítés és perköltség megfizetésére kötelezte. Rendelkezett a feleket terhelő perköltségről, illetve illetékről is.
- [19] A másodfokú bíróság ítélete szerint a határozott idejű munkaviszony tartamát naptárilag, illetve más alkalmas módon kell meghatározni. Önmagában a kikötés nem tekinthető jogszabályba ütközőnek, ha a felek olyan esemény bekövetkezésétől teszik függővé a munkaviszony időtartamát, ami naptárilag előre, pontosan nem jelölhető meg, de bekövetkezése független a felek akaratától. Ha valamelyik fél cselekvése folytán következik be az a feltétel, amitől a foglalkoztatás tartamát függővé tettek, a feltétel bekövetkezését előidéző fél nyilvánvalóan nem hivatkozhat a jogviszony

megszűnésére (LB Mfv.II.10.701/1999.).

- [20] Helytállóan utalt a felperes fellebbezésében arra, hogy a perbeni munkaszerződés határozott időre vonatkozó azon kikötése, hogy a felperes „lakásszövetkezeti elnöki tisztsége betöltéséig” áll fenn a munkaviszonya, nem felel meg az Mt. 192. § (1) bekezdésében foglaltaknak, mert az egyik fél, az alperes akaratától függ. A munkaszerződésnek a határozott időre vonatkozó ezen rendelkezése a törvényi feltételek hiányában érvénytelen. A munkaszerződést ezért úgy kell tekinteni, hogy az öt éves határozott időre jött létre, amely 2017. május 28-ig tartott.
- [21] A küldöttgyűlés általi visszahívás az Mt.-nek a munkaviszony megszüntetésére vonatkozó módjai között nem szerepel, ezért a küldöttgyűlés határozata a felperes munkaviszonyát nem szüntette meg. A vezető tisztségviselői megbízásának a megszüntetésére alapított felmondás lett volna jogszerű, ennek hiányában azonban a munkaviszony megszüntetése jogellenesen történt.
- [22] A törvény nem tesz különbséget a jogellenes felmondás, az azonnali hatályú felmondás, illetve a határozott idejű munkaviszonynak a határozott idő alatt történő jogellenes megszüntetése jogkövetkezményei tekintetében. Jelen esetben nem a határozott idő végéig jár a felperes részére távolléti díj, hanem ugyanolyan járandóságok illetik meg, mint a határozatlan idejű munkaviszony jogellenes megszüntetése esetén. Erre tekintettel a felperes Mt. 79. §-ára alapított igénye nem alapos, a bíróság a másodlagosan előterjesztett Mt. 82. § (1) - (2) bekezdésére alapított igényt tekintette jogszerűnek.
- [23] A másodfokú bíróság álláspontja szerint jogellenes magatartás hiányában az alperes sérelemdíjra nem kötelezhető. A rendelkezésre álló adatok alapján a felperes maga rendelte el a perbeli határozat és irat közzétételét az interneten, így ezzel összefüggésben sérelemdíj iránti igénnyel nem léphet fel.

Az alperes felülvizsgálati kérelme és a felperes ellenkérelme

- [24] Az alperes felülvizsgálati kérelmében elsődlegesen az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását, a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését kérte.
- [25] Hivatkozása szerint az eljárás során nem kapott hangsúlyt, pedig az alperes többször utalt arra, hogy a felperes a küldöttgyűlési szavazást és az eredmények kihirdetését követően maga jelentette ki, hogy „az elnöki tagságáról is lemond”. Így a bontó feltétel nemcsak az elkülönült jogi személyiséggel rendelkező alperes kizárólagos akaratának, hanem magának a felperesnek is megfelelt, ezért az nem ütközött az Mt. 192. § (1) bekezdésébe.
- [26] A másodfokú bíróság téves jogszabály-értelmezésének köszönhetően nem fektetett kellő hangsúlyt a Társasházi törvény 33. § (1) bekezdés d) pontjára, amely szerint megszűnik a tisztségviselő megbízatása a megválasztó szervhez intézett lemondással, amely elnöki tisztség esetén az igazgatósági, felügyelő bizottsági

tagságot is megszünteti.

- [27] Helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság a határozott idejű munkaszerződésre utaló kikötésről azt, hogy az mind a társasági jogi, mind a cégjogi gyakorlatnak megfelel, és a felek akaratát is tükrözte. A törvényszék a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. § (1) bekezdését sértette meg.
- [28] Erre irányuló bizonyítási indítvány hiányában nem vizsgálták az eljáró bíróságok az átadás-átvételi jegyzőkönyvet, de megjegyzendő, hogy az átadás során a felperes maga nyilatkozott úgy, hogy semmiféle igényt nem támaszt az alperes nevetel szemben.
- [29] Az elsőfokú eljárás során mind a tárgyalásokon elhangzott, mind pedig az írásban tett nyilatkozatok tartalmazzák azon tényt, hogy a 2016. augusztus 1-jén megtartott küldöttgyűlés nem visszahívásról, hanem felmentésről szavazott. A küldöttgyűlési meghívó írásos anyagában fellelhető határozati javaslatok, a felügyelő bizottság előterjesztései is a felmentés szót használják a jogszabályoknak megfelelően. Téves szóhasználat okán került a visszahívás a jegyzőkönyvbe, hiszen az érvényes és eredményes szavazás a felmentés tárgyában született.
- [30] Az alperes - amennyiben szükséges - a másodfokú határozat hatályon kívül helyezését kérte és az első-, vagy a másodfokú bíróság kötelezését további bizonyítékok beszerzésére, így különösen a 2016. augusztus 4-én történt átadás-átvételi jegyzőkönyvre, a körülmények tisztázása érdekében.
- [31] A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult. Hivatkozása szerint a felperesnek a jegyzőkönyv szerinti azon kijelentése, amely szerint „elnöki tagságáról” is lemond, semmiképpen sem értelmezhető úgy, ahogyan arra az alperes hivatkozik. Egyrészt azért, mert „elnöki tagsága” a felperesnek nem volt, így nem volt miről lemondani sem. Másrészt azért, mert mind igazgatósági elnök, mind igazgatósági tagi pozíciójáról a hivatkozott kijelentésekor már visszahívták, így az abban az esetben sem hatályosulhatott volna, ha az úgy hangzik el, hogy igazgatósági tagi pozíciójáról mond le, lévén, hogy az a visszahívással már megszűnt. Harmadrészt a felperest munkaszerződése szerint az alperes lakásszövetkezeti elnöki munkakörben alkalmazta, munkaviszonya tehát erre a munkakörre létesült, nem igazgatósági tagsági munkakörre.
- [32] A lakásszövetkezeti tisztségviselői visszahívást követően a munkáltatónak a munkaviszonyt a munka törvénykönyve szabályai szerint szabályosan meg kellett volna szüntetnie, ez elmaradt, így az intézkedés jogellenes.
- [33] A visszahívást, mint megszüntetési módot a munka törvénykönyve nem tartalmazza, a jogviszony pedig csak az Mt.-ben taxatív felsorolt módokon szüntethető meg jogszerűen. A felülvizsgálati kérelem hivatkozása ezért nem releváns, mert a „felmentés” sem szabályozott megszüntetési mód az Mt.-ben.
- [34] Az alperes felülvizsgálati kérelmében alaptalanul kérte további bizonyítás lefolytatását. E körben a felperes utalt a Pp. 164. §

(1), (2) bekezdésére, a 235. § (1) bekezdésére, valamint a Pp. 260. § (2) bekezdésében foglaltakra. Hivatkozott továbbá az EBH 2002.653. számú elvi határozatra, amely kimondta, hogy a felülvizsgálati eljárásban olyan új körülményre, amely nem volt a megelőző eljárás tárgya, amelyre vonatkozóan a fél - az első- és másodfokú eljárás során - nem hivatkozott, amelyre nézve bizonyítékait nem jelölte meg, nem lehet hivatkozni.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [35] A felülvizsgálati kérelem nem megalapozott.
- [36] A Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a Kúria a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem és a csatlakozó felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálhatja felül. A Pp. 272. § (2) bekezdése szerint pedig a felülvizsgálati kérelemben meg kell jelölni azt a határozatot, amely ellen a felülvizsgálati kérelem irányul, azt, hogy a fél milyen tartalmú határozat meghozatalát kívánja, továbbá elő kell adni - a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése mellett -, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja.
- [37] A felülvizsgálati kérelem egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei tehát a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját részletesen kifejti, vagyis a jogszabálysértésre való hivatkozását, indokait is ismerteti. Amennyiben a fél a felülvizsgálati kérelmében több, egymástól elkülönülő jogszabálysértésre hivatkozik, valamennyi hivatkozásának rendelkeznie kell az előzőekben meghatározott tartalmi követelményekkel. A jogerős ítélet több rendelkezése ellen irányuló felülvizsgálati kérelem esetén annak a törvényben előírt tartalmi kellékeket kérelmenként külön-külön kell tartalmaznia és ezek hiánytalan meglétét is a Kúria külön-külön vizsgálja. A felülvizsgálati eljárásban tehát kizárólag azon jogszabálysértések voltak értékelhetőek, amelyek megfeleltek a fenti követelményeknek [1/2016. (II. 15.) PK vélemény 4., 6. pont].
- [38] Az alperes az eljárás során nem, kizárólag felülvizsgálati kérelmében jelölte meg jogszabálysértésként a Társasházi törvény 33. §-ának (1) bekezdés d) pontját, állítva, hogy a felperes az eseményeket követően maga jelentette be, hogy „az elnöki tagságáról is lemond”. Ezzel összefüggésben hivatkozott az Mt. 192. § (1) bekezdése megsértésére is, azzal, hogy ezen feltétel nemcsak az elkülönült jogi személyiséggel rendelkező alperes kizárólagos akaratának, hanem a felperesének is megfelelt.
- [39] Következetes az ítélkezési gyakorlat a Pp. 270. § (1) és a Pp. 275. § (1) bekezdése alapján abban, hogy a felülvizsgálati eljárásban

olyan új körülményre, amely nem volt a megelőző eljárás tárgya (amelyre vonatkozóan a fél - az első- és másodfokú eljárás során - nem hivatkozott, amelyre bizonyítékait nem jelölte meg), nem lehet hivatkozni (BH 2002.447., BH 2002.283.). Így a Társasházi törvény 33. § (1) bekezdés d) pontja alapján a felperes lemondására való utalás nem volt vizsgálható, és az sem, hogy - az ezzel összefüggésben megjelölt - Mt. 192. § (1) bekezdését a bíróságok megsértették-e. Ezen utóbbi jogszabályhelyre az alperes kizárólag a felperes lemondásával összefüggésben hivatkozott, ami fentiek szerint nem volt értékelhető, így az Mt. 192. § (1) bekezdése sem volt vizsgálható.

- [40] Az alperes felülvizsgálati kérelmében - ugyancsak a fenti okfejtésének alátámasztásául - utalt a Pp. 206. §-ának megsértésére, amely nem volt megállapítható. E körben a bíróságok jogszabálysértés nem követtek el. A bizonyítási eljárás során beszerzett bizonyítékok bizonyító erejét a maguk összességében értékelték és a per összes releváns körülményére figyelemmel meggyőződésük szerint bírálták el, mérlegelve az egyes bizonyítékok közötti ellentét feloldásának lehetőségét. A felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok felülmérlegelésére, újabb egybevetésére nincs jogi lehetőség, a Kúria csak azt vizsgálhatja, hogy a mérlegelés körébe vont adatok értékelése során a bíróság nyilvánvalóan téves, vagy okszerűtlen következtetésre jutott-e (BH 2012.173., Mfv.I.10.300/2016/8.). Jelen esetben az eljáró bíróságok - a felülvizsgálati kérelemmel érintett körben vizsgálódva - a rendelkezésre álló bizonyítékok értékelése során téves következtetésre nem jutottak, ezért a felülvizsgálati kérelem jogszabálysértés megállapítására nem adott módot.
- [41] A kifejtettekre tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [42] A pervesztes alperes perköltség fizetési kötelezettsége a Pp. 78. § (1) bekezdésén alapul.
- [43] Az alperes az adott ügyben irányadó 6/1986. (VI.26.) IM. rendelet 13. §-a alapján köteles a felülvizsgálati eljárási illeték viselésére, amelyet helyes összegben lerótt, ezért arról külön határozni nem kellett.
- [44] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

, 2019. január 23.

Dr. Hajdu Edit s. k. a tanács elnöke, Dr. Mészárosné dr. Szabó Zsuzsanna s. k. előadó bíró, Dr. Gál Attila s. k. bíró

A kiadmány hitelélül:
Bné
írnok